

UutisKymi

Kymi Kymmene Oy:n julkaisu nro 9

43. vuosikerta

8.9.1983

PK 5:n kuvat

Kymin paperitehtaan PK 5 ikuistettiin filmille sen odottaessa purkamistaan viime vuonna. Kuvat ja juttu kuvaajasta Jouko Heikkilästä sivulla 3.

Fuusion tuomat nimitykset

Kymiyhtiön ja Strömbergin fuusioitumisen toteutumista odotellessa on suoritettu nimityksiä. Sivu 7.

Kesäkisan sijat

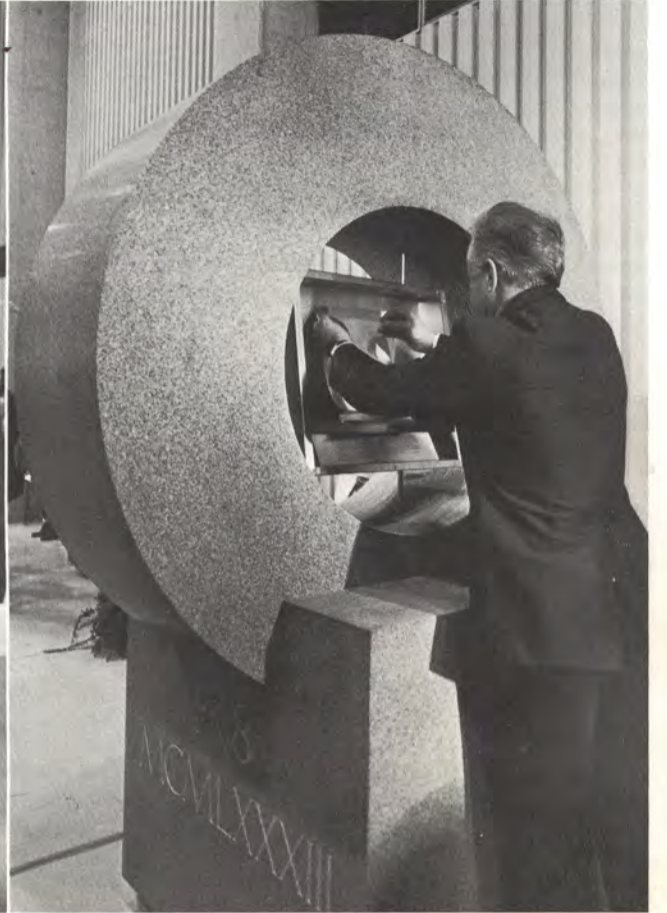
Miten sijoitukset ratkesivat Kymiyhtiön 42. kesäkisoissa, selviää sivulta 6.

Irrotettua arkkia tutkimassa pääjohtaja Mika Tiivola, maaherra Erkki Huurtamo, isännöitsijä Lennart Gräsbeck ja johtaja Heikki Kellokoski.

Ensimmäisenä kirjoitti paperiarkkiin nimensä maaherra Huurtamo. Oikealla Kymin paperitehtaan isännöitsijä Lennart Gräsbeck.

Paperiarkki, jossa maaherran nimen lisäksi oli Kymiyhtiön hallituksen jäsenten nimet, sijoitettiin kivimonumenttiin tehtyyn vitriiniin.

PK 8 tehtäväänsä maaherran saatesanoilla

Kymiyhtiön uusi hienopaperikone, maaliskuussa käynnistynyt PK 8 vihittiin maanantaina 5.9. tehtäväänsä arvovaltaisen koti- ja ulkomaisen kutsuvierasjoukon läsnäollessa.

"Me kymiyhtiöläiset uskomme vakaasti, että yhtiömme kykenee uuden hienopaperikoneen tuotannolla entistä paremmin palvele-

maan asiakkaitaan niin määrällisesti kuin laadullisesti", sanoi Kymiyhtiön toimitusjohtaja Fredrik Castrén lausueessaan juhlayleisön tervetulleeksi yhtiön juhlasalissa ammattikoululla pidettyyn pääjuhlaan.

Kymiyhtiön hallituksen puheenjohtaja, pääjohtaja Mika Tiivola totesi puheessaan olevan todennäköistä,

että myös tulevina vuosina hienopaperin menekki kasvaa ainakin samaa vauhtia kuin paperiteollisuustuotteiden kysyntä yleensäkin. "Näin ollen markkinoita riittänee myös yhtiön uudelle koneelle", sanoi Tiivola.

Pääjuhlan jälkeen valtaosa juhlaväestä siirtyi välittömästi Kuusanniemen teollisuusalueelle, jossa koneen

viikkiminen ja esittely tapahtui.

Siirtymisen aikana maaherra ja rouva Erkki Huurtamolle, pääjohtaja ja rouva Mika Tiivolalle, vuorineuvos ja rouva Kurt Swanljungille sekä vuorineuvos ja rouva Fredrik Castrénille esitettiin Koskelassa Kymiyhtiössä tuotettu lyhytfilmi "Tekijät esiin".

PK 8:n viikkimisen yhteydessä paljastettiin konesalissa graniitista valmistettu, 2,6 metriä korkea monumentti.

Maaherran ja hänen seurueensa tutustuttua arkkisaliin ja paperivarastoihin seurasi ohjelmassa juhlaounas Koskelassa.

Vihkiäisiin osallistui noin 250 henkilöä.

Kymi-Strömberg Oy:lle kolme varatoimitusjohtajaa

Kymi Kymmene Oy:n hallitus, joka tulee myös olemaan Kymi-Strömberg Oy:n hallitus, on 1.9. pitämässään kokouksessa nimittänyt yhtiölle kolme varatoimitusjohtajaa.

Kymi-Strömberg Oy:n varatoimitusjohtajiksi ja samalla yhtiön johtokunnan jäseniksi on 1.11.1983 lähtien nimitetty dipl.ins. Matti Ilmari (40), ekonomisti Heikki Kellokoski (46) sekä ekonomisti Erik V. Olander (56).

Varatoimitusjohtaja Ilmari tulee vastaamaan teollisuusryhmä Strömbergin toi-

minnasta toimipaikkanaan Helsinki. Fuusion toteutumiseen saakka hän jatkaa nykyisessä tehtävässään Oy Strömberg Ab:n markkinointijohtajana. Lokakuun ajan Strömbergin toiminnasta vastaa vt. toimitusjohtajana Lars-Erik Hukkinen.

Varatoimitusjohtaja Kellokoski tulee vastaamaan teollisuusryhmä Kymien toiminnasta toimipaikkanaan Kuusankoski. Fuusion toteutumiseen saakka hän jatkaa nykyisessä tehtävässään Kymi Kymmene Paperin johtajana.

Varatoimitusjohtaja Olander tulee vastaamaan Kymi-Strömberg Oy:n metsäteollisuuden ulkomaisista sijoituksista. Olander jatkaa edelleen myös englantilaisen Star Paperin ja ranskalaisen Papeteries Boucher'n toimitusjohtajana. Lisäksi hän on yhtiön hallituksen jäsen. Olanderin toimipaikka on Blackburnissa, Englannissa.

Hallitus vahvisti myös teollisuusryhmä Kymien uuden perusorganisaation sekä suoritti joukon muita nimityksiä, joista tarkemmin lehtemme sisäisivuilla.

Matti Ilmari

Heikki Kellokoski

Pitkät työsuhteet

Kymiyhtiön hallituksen nimittämistä johtajista Matti Ilmari on tullut Strömbergin palvelukseen vuonna 1967.

Johtaja Heikki Kellokoski on tullut Kymiyhtiön palvelukseen vuonna 1959 tilasto-osastolle ja johtaja Erik V. Olander vuonna 1951 myyntiosastolle.

Erik V. Olander

Herätteitä budjettikeskusteluun

Syksyisin ilmestyvä valtion tulo- ja menoarvioesitys tekee ainakin kansanedustajat virkansa puolesta puheliaksi. Saisi se herättää useamman "tavallisenkin" kansalaisen kesämuis-toistaan, sillä siksi merkityksellinen tuo budjetti on paitsi yksilölle myös koko yhteisölle.

Ennen vanhaan koulussa opetettiin, että ellei vähennyslaskussa voi ottaa niin täytyy lainata. Sehän meiltä kävi, mutta näkyy käyvän Suomen valtioltakin. Tällä hetkellä valtion velka asukasta kohti Suomessa on nimittäin jo 5 000 mk ja kasvava.

Kansan karttuksiksi mainittu käsi on ollut sen verran kiertänyt, että veroin ja maksuin ei budjettia vuosiin ole saatu tasapainotetuksi. Kun on vaadittu, on julkista sektoria paisutettu ja velalla tukittu menojen ja tulojen välinen rako. Sinänsä inhimillistä, sillä ainahan on helpompi täyttää kansan toiveet kollektiivisesti velkaantumalla kuin veroja korottamalla ja kannatusta samalla menettämällä.

Ikäviä asioita yleensäkin me ihmiset tykkäämme tuupata tulevaisuuteen. Harvoin kos sitä on tullut sanot-

tua, että tehdään huomenna. Edestä se valitettavasti kuitenkin löytyy. Löytyy myös valtion velkataakka. Mitä suuremmaksi ylipäänsäkin me julkisen sektorin veloitukset nyt asetamme, sitä enemmän siirrämme myös rasitteita tuleville sukupolville. Rasitteita, joista he itse eivät ole päättäneet, mutta jotka he maksavat. Kohtuus olisi siis ainakin paikallaan vai uskotaanko Isoon Kirjaan ja aneetaan isien syntien langeta eteenpäin.

Talousviisaat ovat opettaneet, että tilapäisessä matalasuhdanteessa on viisasta pelata alijäämisellä budjetilla, koska näin voidaan antaa tekehengitystä ja ehkä välttyä vielä suuremmilta vaurioilta. Tämä pätee tänäkin päivänä.

Eri asia taas on, jos alijäämä onkin seuraus kansainvälisen kilpailukyyn puutteesta. Tämä ei ole merkki onnistuneesta budjettipolitiikasta vaan siitä, että kotimainen kustannustaso on kohonnut kilpailijamaita korkeammaksi. Budjettialijäämä muodostuu tällöin siitä, että tuotantokapasiteetin ollessa vajaakäytössä verokertymä jää pieneksi ja yritystoimintaa

joudutaan ehkä tukemaan budjettivaroin markkinarahoituksen sijasta. Yhtä "paha" on myös rakenteellinen budjettialijäämä. Toisin sanoen vuodesta toiseen eletään tietoisesti yli varojen tulevaisuutta samalla diskontaten ilman, että olisi kilpailukyvyvaikeuksia ja kapasiteettia vajaakäytössä.

Molemmista tapauksissa budjettivajeen paikkaamiseksi purevat vain kovat lääkkeet. Kilpailukyky paranee saattamalla kotimaisen kustannustaso ulkomaisia vastaavaksi. Rakenteellinen vaje poistuu taas laihalaisuudella.

Suomen viimeaikaisissa budjettivajeissa on ollut tuntuu molemmista taudeista ja valtion velan vuotuinen kasvuvauhti nousee jo yli 10 miljardin markan. Entinen mies oli niin nuuka, ettei raatsinut antaa koiralleen edes nimeä. Lähes samantyyppistä kansalaisrohkeutta vaaditaan myös valtiovainministeriltä.

P. Rosari

Nyt hyvät edellytykset jatkaa hienopaperin tekoa

Kymen läänin metsäteollisuus on varustautunut markkinatilanteen elpymisen varalle ja toteuttanut joukon suurinvestointeja parantaakseen kilpailuedellytyksiään ja säilyttääseen työllisyyden mahdollisuuksien mukaan. Kolmen viime vuoden aikana maassamme suoritetuista yhdeksästä paperiteollisuuden mittavasta projektista viisi sijoittuu tämän teollisuusläänin alueelle, totesi Kymiyhtiön toimitusjohtaja Fredrik Castrén tervehdyspuheessaan yhtiön uuden hienopaperikoneen vihkiäistilaisuudessa.

Kymiyhtiö on toteuttanut suurprojektinsa nyt, koska yhtiössä on oltu huolestuneita hienopaperia valmistavan Kymin paperitehtaan tulevaisuudesta. Markkinoilla tulevat menestymään vain pitkälle integroidut, teknisesti uudenaikaiset sekä suur- tuotantohöydyn perusteella kustannusrakenteeltaan kilpailukykyiset tehtaat.

Uudistuksen mittavuutta osoittaa uuden koneen tuotantokäyky tehtaan vanhoihin koneisiin verrattuna. Uusi kone valmistaa yksinään huomattavasti enem-

Toimitusjohtaja Fredrik Castrén.

män hienopaperia kuin tehtaan kuusi vanhaa paperikoneita yhteensä.

Länsi-Euroopassa tullaan tällä vuosikymmenellä poistamaan tuotannosta useita satoja pieniä ja yli-ikäisiä paperikoneita, joiden yhteenlaskettu tuotantokapasiteetti on 8–8,5 miljoonaa tonnia vuodessa. Tämä osoittaa mihin joudutaan, ellei konekantaa riittävästi uudisteta.

"Olen vakuuttunut, että tämän mittavan uudistuksen ansiosta Kymiyhtiöllä on hyvät edellytykset jatkaa

hienopaperin valmistusta täällä Kuusankoskella. Kuusanniemen tehdasalue, jonne uusi paperikone on sijoitettu, on 20 vuoden aikana laajentunut merkittäväksi sellu- ja paperi-integraatiksi. Kuusanniemen sellutehtaan valmistaman sellun — 300 000 tonnin vuosituotannon — jalostavat nyt Kymin ja Voikkaan paperitehtaat paperiksi kokonaan."

Hienopaperin myyntinäkyviä selvitellessään toimitusjohtaja Castrén sanoi Kymiyhtiöllä olevan länsimaissa oma tehokas myyntiverkostonsa ja SEV maissa käytettävissä on Finnpaperin organisaatio.

"Päämarkkina-alueellamme eli EEC-maissa poistuvat — ainakin näillä näkymin — paperin tullit kokonaan vuoden 1984 alusta, mikä luonnollisesti tulee parantamaan kilpailukykyämme tämän alueen paperimarkkinoilla. Euroopassa ei myöskään hienopaperialalla paine Atlantin takaa ole korkeiden rahtien takia yhtä kova kuin sanoma- ja aikakauslehtipapereiden kohdalla."

Pääjohtaja Mika Tiivola PK 8:n vihkiäisissä

Markkinoita riittänee uudelle koneelle

Kymiyhtiön juuri vihitty uusi hienopaperikone on sekä tuotantokyvyltään erittäin suuri että edustaa teknikaltaan tuotekehittelyn viimeistä sanaa. Olen vakuuttunut siitä, että ilman tällaista korkeata teknologista tasoa pitkälle vietyne automaatioineen ja tietokonejärjestelmineen maamme metsäteollisuus ei pysty menestyksellisesti kilpailemaan maailmanmarkkinoilla. Tässä mielessä tällaiset suurinvestoinnit — vaikka ne vaativat poikkeuksellisen suuria pääomia — ovat välttämättömiä paitsi itse yrityksen ja sen työntekijöiden niin myös koko kansantalouden kannalta.

Kun pyritään arvioimaan tällaisen investoinnin onnistumismahdollisuutta, avainasemassa on ensinnäkin markkinatilanteen kehitys. Onko nyt odotettavissa, että markkinat pitkän laimean kysyntäkauden jälkeen vihdoin elpyvät?

Metsäteollisuuden piirissä on ennakoitu, että tämän vuoden aikana suhdanteet alkaisivat parantua. Pohjois-Amerikassa noususuhdanne on jo tosiasia, ja myös metsäteollisuuden tuotanto on siellä selvästi kasvussa. Päämarkkina-alueellamme Länsi-Euroopassa tilanne on kuitenkin heikompi. Kysynnän odotetaan näilläkin markkinoilla vähitellen vilkastuvan, kun Yhdysvaltain noususuhdanne alkaa vaikuttaa myös valtameren tällä puolen. Kilpailutilannetta Euroopassa

helpottaa myös se, että pohjoisamerikkalaiset tuottajat pysynevät nyt aikaisempaa enemmän nopeasti kasvavilla kotimarkkinoilla, jolloin mm. suomalaisille tuotteille jäänee Euroopassa tilaa ja kysyntää.

Maamme metsäteollisuuden vienti ei ole vielä pääsyt vauhtiin osittain juuri heikon markkinatilanteen vuoksi. Sahatavaran kysyntä on kuitenkin vahvistunut, ja myös tietyissä paperiladuissa tilanne on parantunut. Kuluvan vuoden aikana vientimäärät ovat toistaiseksi yleensä olleet parhaimmillaankin suurin piirtein viime vuoden tasolla. Markkinoiden lievää elpymistä kuvaa myös se, että sahatavaran ja sellun vientihinnat ovat kohonneet.

Huonon markkinatilanteen ohella metsäteollisuuttamme rasittaa kilpailukyyn heikkeneminen. Vielä vuosi sitten alan kilpailuasema esimerkiksi keskeiseen kilpailijamme Ruotsiin nähden oli kohtuullinen naapurimaan vajaa kaksi vuotta sitten tekemästä 10 %:n devalvoinnista huolimatta. Viime syksy ja kuluvuosi ovat muuttaneet tilanteen selvästi huonompaan suuntaan. Ruotsin suuri kruunun kurssin muutos viime syksynä johti siihen, että olemme menettäneet markkinaosuuksia Ruotsille. Kun palkkojen korotukset ja inflaatio ovat lisäksi pysyneet naapurimaassa pienempinä kuin devalvoinnin jälkeen yleisesti uskottiin, devalvointahyöty on jäänyt yrityksille lähes täysin määrällisenä.

Kymiyhtiön hallituksen puheenjohtaja, pääjohtaja Mika Tiivola.

Ruotsin hyvä vientinestys erityisesti sahatavaran kohdalla huononkin markkinatilanteen aikana osoittaa, miten keskeinen kilpailukyyn merkitys on. Kun Suomen viennin volyyymi on pudonnut sekä viime että vielä tänäkin vuonna, Ruotsin vienti on kasvanut tuntuvasti ja sahat toimivat täydellä kapasiteetilla. Paperiteollisuudessa tilanne ei ole meidän kannaltamme yhtä keho, mutta samansuuntaista kehitystä on tälläkin sektorilla havaittavissa.

Kun kysyntä on ollut laimeaa ja kustannukset ovat kohonneet nopeammin kuin vientihinnat, yritysten kannattavuus on varsin yleisesti heikentynyt. Metsäteollisuuttamme tila on nyt huolestuttavassa määrin samankaltainen kuin 1970-luvun synkimpiä vuosina. Alan heikko kannattavuus onkin toinen keskeinen tekijä, joka muodostaa uhan tämänkaltaisen suuren investoinnin onnistumiselle.

Viime vuonna metsäteollisuuden kannattavuus ei olennaisesti poikennut vuosien 1976–78 tilanteesta. Yhdyspankissa tehtyjen laskelmien mukaan metsäteollisuusyritysten nettotulos laskennallisia poistoja käyttäen osoitti viime vuonna yli 1 miljardin markan tappiota. Tämän lisäksi metsäteollisuus kärsi yli 800 miljoonan markan tappiot valuuttakurssien muutoksista viime vuoden aikana. Valuuttakurssitappiot syntyivät lä-

hinna siten, että viime vuoden devalvaatiot ja erityisesti dollarin arvonnousu kasvattivat yritysten ulkomaisia velkoja. Metsäteollisuuden heikkoa viime vuotta muihin toimialoihin verrattuna osoittaa se, että sijoitetun pääoman tuotto aleni vain pariin prosenttiin, kun se koko teollisuudessa keskimäärin oli runsaat 6 %.

Kannattavuuden heikkenemisen ja viime vuosien mittavien investointien seurauksena metsäteollisuusyritysten velat ovat kasvaneet huomattavasti. Rahoitusomaisuudella vähennetyt kokonaisvelat olivat viime vuonna yli 90 % liikevaihdosta, kun ne vuonna 1980 olivat 70 %. Koko teollisuudessa tällainen ns. suhteellinen nettovelkarasitus oli noin 50 %.

Samalla korkokulujen osuus metsäteollisuuden liikevaihdosta on kohonnut jo lähes 10 %:iin. On selvää, että näissä olosuhteissa esimerkiksi korkojen ja valuuttakurssien muutokset vaikuttavat merkittävästi metsäteollisuusyritysten rahoitusasemaan.

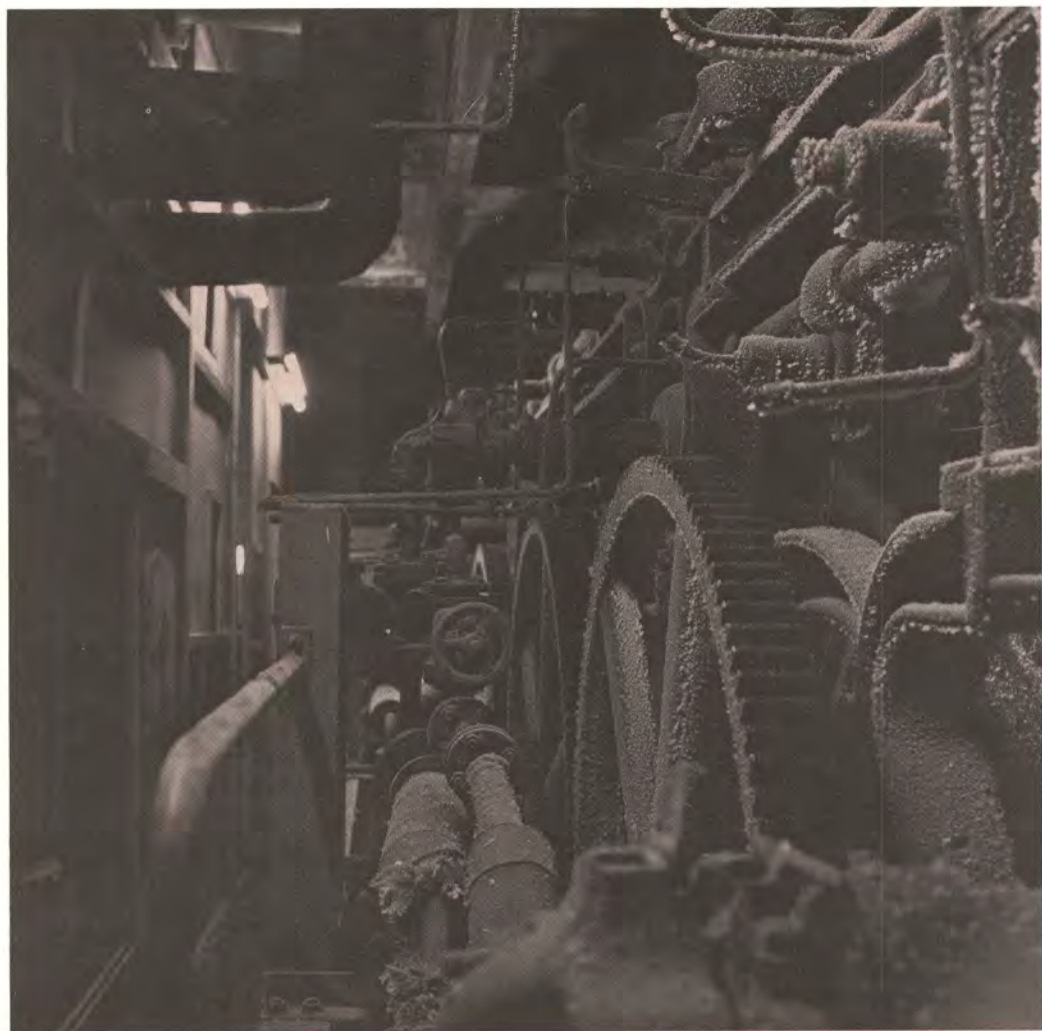
Todennäköisesti metsäteollisuuden kannattavuus ja rahoitusasema paranevat tänä vuonna hieman. Kannattavuuden tulisi kuitenkin kohentua selvästi ja pysyvästi, jotta maamme metsäteollisuus pystyisi säilyttämään asemansa maailmanmarkkinoilla.

Hienopaperi, jota uusi kone valmistaa, kuuluu paino- ja kirjoituspapereihin ja juuri tässä tuoteryhmässä

Suomella on huomattava osuus maailmanmarkkinoilla. Paino- ja kirjoituspaperia suomalaiset yritykset vievät eniten koko maailmassa, osuutemme on peräti neljänneksen luokkaa näiden tuotteiden vientikaupasta. Koko metsäteollisuustuotteiden viennistä Suomen osuus on hieman alle 10 %.

Pidemmillä aikavälillä tarkasteltuna paino- ja kirjoituspaperin vienti on kasvanut erittäin ripeästi. Parin viime vuosikymmenen aikana näiden tuotteiden toimitukset ulkomaille ovat kohonneet kahdeksankertaisiksi, kun koko paperiteollisuuden vienti on kaksinkertaistunut. Tämä osoittaa selvästi paperiteollisuuden tuotantorakenteen muuttumisen. Tuotannon ja viennin jalostusaste on kohonnut, kun ns. perustuotteista, kuten sellusta ja kartongista, on enenevässä määrin siirrytty pitemmälle jalostettiin paperilatuuihin. Koko paperiteollisuuden viennistä paino- ja kirjoituspaperin osuus on jo lähes 30 %.

On todennäköistä, että myös tulevina vuosina hienopaperin menekki kasvaa ainakin samaa vauhtia kuin paperiteollisuustuotteiden kysyntä yleensä. Näin ollen markkinoita riittänee myös Kymin uudelle koneelle. Tätä suurinvestointia puoltaa lisäksi se, että paperikapasiteettia poistuu Länsi-Euroopasta lähivuosina runsaasti.

Viitosen muistoksi

Viitonen oli kone, jota koneaivot eivät ehtineet kahlehtimaan ennen sen purkamista. Se teki paperia vielä niillä nopeuksilla, joilla uusien koneiden säätölaitteet putosivat pois pelistä.

Kun ei ollut automatiikkaa, kun taitava käsi ja totunut silmä säätivät, pystyi sillä valmistamaan paperia, jota taiteilija kiitti, joka tarvittaessa kiils karamellipaperina tai oli silmille levollista, rauhallisesti kahisevaa piilipaperia.

Olihan se hidas hitaimmillaan: 80 metriä kartonki- maista paperia minuutissa.

Paljoa ei syntynyt paperia täysilläkään ajettaessa, 150 metriä, mutta kaupaksi kaikki kävi.

Käyntiin koko koneen kiskoi valta-akselia pyörittänyt iso sähkömoottori. Remmit passattiin oikeisiin paikkoihin kartiopyörillä hahlojen avulla. Systeemi ei aiheuttanut viiltävää nykykoneen ujellusta, vaan remmien läiskettä karveissa jätettyjen päiden paukkuesa pyöriä vasten.

Kaunis se kone oli – jos osasi katsoa oikein. Huonosti katsovan silmiin se näytti rumalta ja likaiselta. Liukulaakerien voiteet

valuivat, kun lämpö konetta ajettaessa kohosi. Paperitehtaan pöly täydensi käyttöpuolen sottaista, alkuai- koina hämääkin tunnel- maa.

Toki konetta putsattiin- kin: rasvarit kiillottivat ai- koinaan paikat viikonvaiht- teissa, joskus syntyi puh- dasta jälkea talkoillakin.

Laakerinpesät eivät olleet keskusvoitelun perässä: ak- selintapin päälle kun tyr- kättiin vaseliininnokare, niin sillä hoitui voitelu pit- käksi aikaa.

Rasva ja koneen lämpö yhdessä teettivät myös pal- lonalkuja. 78 vuoteen ei

punainen kukko kuitenkaan saanut koneesta yliotetta.

Erityisen vaarallinen ei viitonen ollut käyttäjilleen, vaikka olikin vanha. Vuosi- sadan alkupuolella, kun koko paperirata vielä vie- tiin käsin, lyheni sen sijaan moni sormi koneen nielu- sa. Kun sitten saatiin naru- vienti, vaara väheni.

Jos jollain, niin viitosella koki todeksi sen, että viira- osalla se paperi tehdään. Paksun paperin teossa ei määrän pään säätely onnis- tunut äkkipojalta, taito tuli vasta vankasta kokemuk- sesta.

Jos oli käsipeliä koneen säätäminen, ei automatiik- kaa ollut massaosastolla- kaan. Massapaalit tuotiin hollanteriin käsin, värit ja lisäaineet sekaan, pohja- venttiili massan valmistut- tua auki ja massa toiseen kahdesta konekyyppistä. Vie- lä koneenhoitajan koke- muksella oikea jauhatus ja paperinvalmistus saattoi alkaa.

Kuivassa päässä koetteli konekalanteri puolestaan miehen jänteitä: telat las- kettiin ja nostettiin kettin- kisillä taljoilla. Aikoinaan antoi kiillotuskalanteri pa- perille toivotun kiillon pa- peri- ja terästeloineen, kun kastelulaite ensin oli pinnan pehmentänyt.

Hyväkin konetta uusi- taan liki kahdeksassa vuo- sikymmenessä. Viitosella oli käytössä jo neljäs kone- rullaaaja, se oli saanut 50-lu- vulla perälaatikkonsa rem- montin yhteydessä nuppu- sihtien tilalle painesihdit ja kuivatusosalle liimapuris- timen.

Ennen vanhaan toivotel- tiin viitoselle joutuneille miehille pitkää ikää ja rau- taista terveyttä. Menijöitä sinne ei paljoa ollut; kone oli pieni ja palkka sen mu- kainen. Kuitenkin, jostakin syystä, siihen kasvettiin kiinni ja siellä palvelivat pitkään Laaksosen Jussi, Aunelan Arvo, Kajanderin

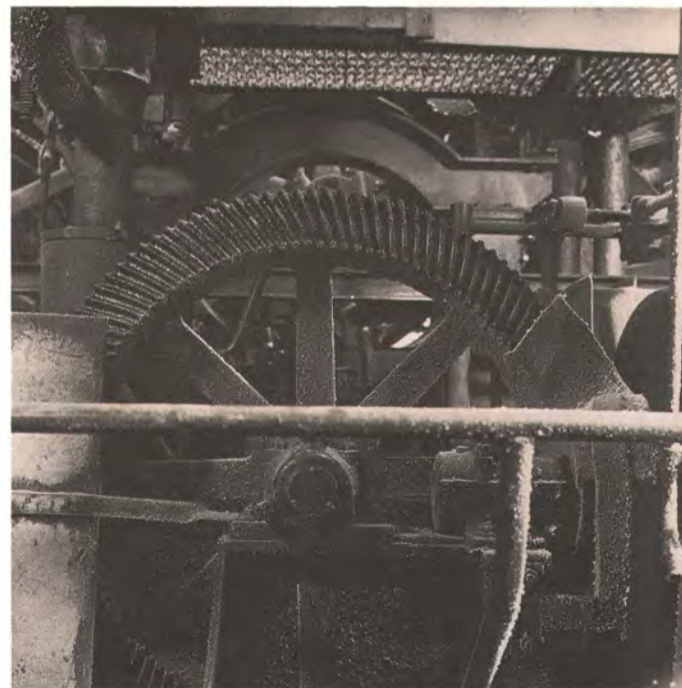
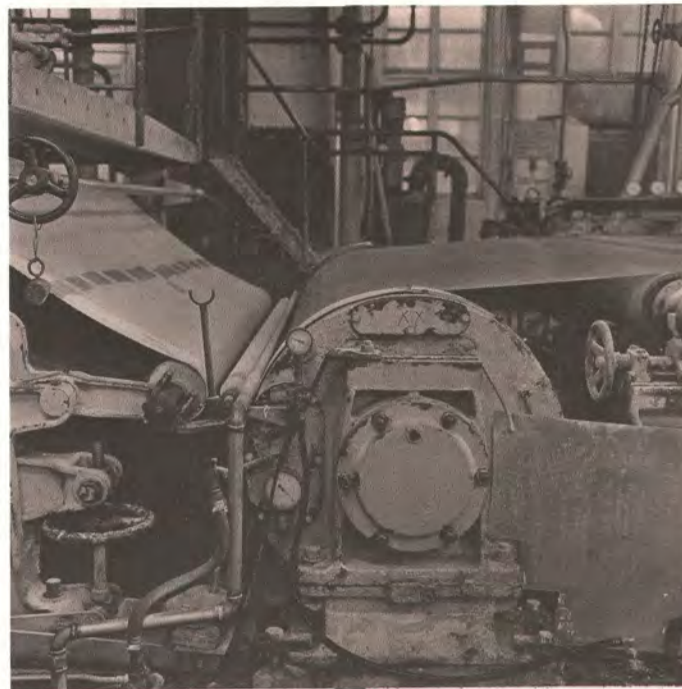
Oliver, Laineen Emil ja mo- net muut.

Entä koneen kohtalo? Romuttamoko? Ei.

30–32 tonnin vuorokausi- vauhdilla paperia tehnyt ve-

teraani odottaa numero- laput osiensa kyljissä lähtöä jatkamaan työtään Kau- koidässä. Hyvä sillä on pa- perintekoa opetella.

Kuvat: Jouko Heikkilä
Teksti: Reijo Virta

Kuvien tekijä

PK 8:n vihkiäisten yhtey- dessä oli uuden koneen hal- lissa nähtävillä kuusankos- kelaisen harrastelijavaloku- vaajan Jouko Heikkilän, 55, mustavalkoisia valokuvia Kymen paperitehtaan nyt jo puretusta PK 5:stä.

Kymen puutyöpajalla puu- seppänä työskentelevä Heik- kilä kuvasi PK 5:tä viime vuoden huhtikuussa neljän

Jouko Heikkilä taustanaan vanhinta osaa Kymi-yhtiön Kuusankosken tehtaista.

viikonvaihteen aikana.

Hän otti 110:stä kohteesta eri puolilta konetta keski- määrin kolme ruutua kusta- kin. Näyttelyä varten hän vedosti 60 kuvaa isommak- si, puolet niistä ripustettiin yleisön nähtäväksi.

PK 5:n kuvauksen mate- riaalikulustannukset korvasi Kuusankosken kotiseutu- ja museolautakunta. 50-luvul- la harrastuksensa aloittanut Heikkilä on kahdesti saanut tukea myös Kymi-yhtiön 100-vuotissäätiöltä.

Vuonna 1905 käynnisty- neen PK 5:n halli oli vanha ja hämää. "Kuvaus piti hoitaa vanhojen valojen kanssa ja pitkiä, jopa monen minuutin valotusaikoja käyt- täen. Joskus kamera piti laittaa siihen mihin se sopi, paikkaa ei voinut valita.

"Kun kone alkaa olla teh- tävänsä täällä tehnyt ja poissa pelistä, on sen ku- vaamisessa oma viehätys- sensä. Ilman sitä tunnetta ei kuvista hyviä tulekaan", kertoo Heikkilä.

Tällä hetkellä yleinen ku- vakokonaisuuksien luomi- nen useiden kuvien avulla on Heikkilälle sopiva ilmai- sutapa. Kuusankoskelaista vanhaa asuinympäristöä hän on jo tallentanut, parhail- laan on menossa yhtiön vanhojen teollisuuslaitosten taltiointi.

Omaa valokuvanäyttelyä ei Heikkilä ole aikaisemmin pitänyt, koti- ja ulkomaisissa yhteisnäyttelyissä hänen kuviaan sen sijaan on ollut näytteillä.

Arvokas vihkiäisjuhla

"Me kymiläiset haluamme esitellä teille tänään hienopaperikoneemme, joka on suurin hienopaperia valmistava koneyksikkö maailmassa. Samalla esitämme kiitoksemme kaikille, jotka ovat olleet myötävaikuttamassa hankkeemme toteuttamisessa. Kohdistamme kiitoksemme valtiovalle, Kuusankosken kaupungille, rahoittajille, rakentajille ja laitetoimittajille, myynti- ja työvoimajärjestöille sekä erityisesti omalle, hyvin työnsä suorittaneelle henkilökunnallemme."

Näillä sanoilla toivotti Kymiyhtiön toimitusjohtaja **Fredrik Castrén** tervetulleeksi PK 8:n vihkiäisjuhlan vieraat Kymiyhtiön juhlasaliin ammattikoululle.

Castrén muistutti pitkittyneen kansainvälisen laman aiheuttaneen maamme metsäteollisuudelle vakavia kannattavuus- ja työllisyysongelmia. Tehtaiden jouduttua supistamaan tuotantoaan myyntitulot ovat vähentyneet, kannattavuus ja kilpailukyky heikentyneet, yritysten velkaantuminen lisääntynyt ja työllisyyden hoito vaikeutunut.

"Kun tähän lisätään puuhuollon vaikeudet, ei maamme metsäteollisuudella ole ongelmista puutetta."

"Toivokaamme, että tilanne paperimarkkinoilla lähiaikoina paranisi, jotta uusi koneemme saisi näyttää tehokkuutensa paperintuot-

Kymiyhtiön juhlasali ammattikoululla täyttyi ääriään myöten juhlavieraista. Eturivissä Kymiyhtiön hallituksen jäsenet rouvineen sekä maaherra ja rouva Huurtamo.

tajana, valuuttatulojen tuojana maallemme ja käyttökattteen hankkijana yhtiöllemme", sanoi Castrén.

Ennen juhlan alkamista pääjohtaja **Mika Tiivola**, vuorineuvos **Fredrik Castrén** toivottivat ammattikoulun edustalla juhlien päävieraan, maaherra **Erkki Huurtamon** tervetulleeksi Kuusankoskelle.

Rouva Huurtamolle ojensi kukkimpun koululainen **Krista Latomäki**, PK 7—8:n käyttöpäällikön tytär.

Välttämätön investointi

Kymiyhtiön hallituksen puheenjohtaja, pääjohtaja **Mika Tiivola** totesi puheessaan PK 8:n kokoisen suurinvestoinnin välttämättömäksi paitsi itse yrityksen ja sen työntekijöiden, myös koko kansantalouden kannalta.

Tiivola sanoi metsäteollisuuden piirissä ennakoitua, että alan suhdanteet alkaisivat parantua tämän vuoden aikana. Päämarkkina-alueella Länsi-Euroopassa ti-

lanne kuitenkin vielä on heikko, vaikka kysynnän vähitellen odotetaan vilkastuvan.

"Metsäteollisuuttamme rasiittaa huonon markkinatilanteen ohella myös kilpailukyyn heikkeneminen. Viime syksy ja kuluva vuosi ovat muuttaneet tilanteen esimerkiksi Ruotsiin nähden selvästi huonompaan suuntaan. Ruotsin hyvä vientimenestys erityisesti sahataran kohdalla huononkin markkinatilanteen aikana osoittaa, miten keskeinen

kilpailukyyn merkitys on."

Metsäteollisuuden heikkoa viime vuotta muihin toimialoihin nähden osoittaa Tiivolan mukaan se, että sijoitun pääoman tuotto aleni vain pariin prosenttiin, kun se koko teollisuudessa keskimäärin oli runsaat 6%.

Metsäteollisuuden keskeiseksi ongelmaksi Tiivola nimesi kustannustason voimakkaan nousun. Luotettavien tutkimusten mukaan esimerkiksi puu on meillä selvästi kalliimpaa kuin kilpailijamaissa.

"Kun puun merkitys kustannustekijänä tehdashinnoilla laskettuna on koko metsäteollisuudessa keskimäärin 40 %, eivät suuret hintaerot voi olla vaikuttamatta merkittävästi kilpailukykyyn."

"Myös metsänomistajien keskuudessa tulisi nyt ymmärtää, että kantohinta ei voi nyt olennaisesti kohota, muuten metsäteollisuus ei pysty säilyttämään kilpailukykyään."

Metsäteollisuus ei kaipaakaan eikä tarvitse subventioita kainalosauvoiksi, mutta yhdenvertaiset toimintaedellytykset tärkeimpien kilpailijoiden kanssa pitäisi talouspoliittisin keinoin luoda.

"Verotus rasittaa suomalaista metsäteollisuutta enemmän kuin monissa muissa maissa. Investointien liikevaihtoveroa ei vielä ole kokonaan ja pysyvästi poistettu ja myös sähkövero lisää kustannuksia."

Piakkoin eduskuntakäsittelyyn tulevan valtion tulojen menoarvion tulisi olla niin tiukka, ettei inflaatio tätä kautta saisi uutta vauhtia, sanoi Tiivola.

Musiikkiesityksiä

Vihkiäisten pääjuhlan ohjelman aloittivat Kuusankosken Työväen Soittajat esittämällä Kasken preludin. Oopperalaulaja **Jaakko Ryhäsen** ohjelmistoon kuului Sarastron aaria Mozartin oopperasta Taikahuilu, Kuulan Epilogi ja Merikannon Laatokka. Päätoimistomusiikkina Kuusankosken Työväen Soittajat esittivät Genetzin Terve Suomeni maan ja Sousan Thundererin.

Tervehdyksiä ja onnentoivotuksia Kymiyhtiölle

Maaherra Erkki Huurtamo
MINISTERI SEPPO
LINDBLOMIN
TERVEHDYS

Suomen puunjalostusteollisuus on pitänyt yllä hyvin tuotantokapasiteetin kuntoa ja teknistä tasoa. Metsäteollisuus on silti vakavien ongelmien edessä. Puusta on vaikea vuolla kultaa.

Metsäteollisuuden uhkatekijöihin kuuluu tällä vuosikymmenellä raakapuun kysynnän ja tarjonnan välinen tasapainottomuus. Metsien puumäärä ja kasvu eivät vielä aseta rajaa perustuotannon lisäämiseen, mutta puuta on silti vaikea saada ja sen tehdashinta on tärkeä kilpailijamaita korkeampi.

Metsäteollisuus on joutumassa kierteeseen, jossa modernisointia ei voi enää perustaa tuotantokyvyn laajentamiseen, jolloin seurauksena on jälkeenjääminen. Suomen metsäteollisuuden kilpailijamaita suurempi velkaisuus vaikeuttaa myös kannattavuuden ja kilpailukyyn säilyttämistä.

Tällä vuosikymmenellä metsäteollisuuden ympäristönsuojeluinvestoinnit vähenevät, mutta käyttökustannukset kohoavat kaksinkertaisiksi 1970-luvun lopun tasosta. Kun rasitus kohdistuu koko yhteiskunnalle tuloa tuottavaan osaan, kaikki ovat myös tavalla tai toisella maksumiehiä. Joskus sanottiin, että raha ei häise. Haju vähenee nyt metsäteollisuuspaikkakunnilla, mutta maksettava siitä on.

Energia riittää tulevaisuudessa metsäteollisuudelle, mutta sitä joudutaan yhä enemmän ostamaan ulkopuolelta. Tästä ulkopuolisesta energiasta metsäteollisuus maksaa jo nyt enemmän kuin kilpailijat USA:ssa, Kanadassa ja Ruotsissa. On tärkeää turvata metsäteollisuudelle riittävän ja kohtuuhintaisen sähkön tuotanto. Tästäkin voi tulla eräs tulevaisuuden uhkatekijä, varsinkin jos ydinteknologian vastaiset asenteet voimistuvat.

Puutavarateollisuuden tutkimus- ja tuotekehityksenot ovat jalostusarvosta vain 0,3%. Puutavarateollisuuden onkin nostettava tuotekehityspanostaan erikoistuotteiden lisäämiseksi ja pyrittävä ottamaan huomioon markkinoinnissaan entistä enemmän asiakas- ja tilaajakohtaiset tarpeet. Tällainen erikoistuminen edellyttää luonnollisesti markkinointipainostuksen ja myös koulutuksen lisäämistä.

Puheenjohtaja
Antero Mäki
PAPERILIITTO

Kokoontuneena tänään vihkimään käyttöön Kymi Kymmene Oy:n uutta hienopaperikonetta on meillä kokemukseen perustuva tieto siitä, että nykyajan teollisuuslaitos ei menesty, ellei sen toimintapolitiikkaan kuulu jatkuva uudistuminen ajan vaatimusten edellyttämällä tavalla.

Meillä on tänäänkin edesämme käytännön esimerkkejä siitä, miten käy prinsessa Ruusunen unta nukkuvalle yritykselle, joka tuudittautuu vanhojen hyvien aikojensa muisteloissa odottamaan niiden paluuta.

Olemme tänään vihkimässä Kymille uuden Sammon, Sammon Kuusalle korean. Jauhakoon tämä Sampo yhden purnun syötäviä, toisen purnun myötäviä, kolmannen kotipitoja.

Lisätköön se turvallisuutta työsuhteiden tulevalle jatkumelle, niiden nykyaikaiselle kehitykselle ja kuusankoskelaisien toimeentulolle.

Toimitusjohtaja
Lauri Olkinuora
METSÄ-
TEOLLISUUDEN
TYÖNANTAJALIITTO

Vietämme tätä juhlaa Suomen vanhimman teollisuuden ammattikoulun tiloissa. Seitsemän vuosikymmenen aikana on tässä koulussa saanut päästötodistuksen lähes 10 000 paperiteollisuuden ammattimiestä.

PK 8 puolestaan edustaa tekniikaltaan alan ehdotonta huippua, joten esillä on kaksi hyvin keskeistä teollisuutemme kilpailukykyyn vaikuttavista tekijöistä.

Ratkaisevaksi kilpailussa muodostuu henkilöstön ammattitaitoon ja korkeaan teknologiaan perustuva osaaminen. Tuota osaamista meillä onneksi on. Tämän uuden koneen tieltä on tavallaan väistynyt lähes 80 vuotta pyörinyt paperikone. Näiden kahden koneen vertailu osoittaa, että työn tuottavuus on osin tekniikan osin ammattitaidon kehittymisen avulla nousunut yli 20 kertaiseksi.

Toimitusjohtaja
Matti Kankaanpää
VALMET OY

Yli kaksi vuotta sitten Kymi Kymmene teki rohkean ja tärkeän ratkaisun: päätettiin rakentaa maailman suurin hienopaperia valmistava tuotantoyksikkö. Kone- ja laitevalmistajille asetetut tavoitteet edellyttivät uusimman tekniikan soveltamista ja osittain jopa aivan uusia teknisiä ratkaisuja. Kun tällaisessa projektissa tilaaja valitsee toimittajan, osoittaa se suurta luottamusta.

On selvää, että hankkeen onnistuminen ei ole riippuvainen vain yksittäisten laitteiden toiminnasta vaan ennen kaikkea kokonaisuuden tasapainoisesta ja onnistuneesta toteuttamisesta.

Se, että koneet on toimittettu ja tehdas käynnistetty ajallaan, ei suinkaan merkitse toimittajien työn päättymistä. Konetoimittajille on myös suuri velvollisuus ja vastuu siitä, että laitteet toimivat moitteettomasti ja tilaaja voi hyödyntää investointiaan täysipainoisesti.

Kunnallisneuvos
Heikki Hykkäälä
KUUSANKOSKEN
KAUPUNKI

Kun Kymiyhtiö haluaa pitää tehdaslaitoksensa ajan tasalla ja tuotteensa kilpailukykyisinä maailmanmarkkinoilla, on se merkki siitä, että yhtiö toimii vahvalla pohjalla. Näin ollen kaupunkikin voi katsella luottavaisesti tulevaisuuteen ja tehdä omia suunnitelmiaan.

Oli onni, että Kuusanniemi säilyi yhtiön omistuksessa. Olihan suunnitelmia alueen käytöstä muihin tarkoituksiin.

Tällä on ollut vaikutuksena kaupungin ydinkeskustan kuvan muuttumiseen. Rakenuskavaassa oli pitkään varattu tila normaalilevyisen rautatien rakentamiseksi Kuusankosken ja Voikkaan tehtaitten välille. Rakentamisen siirtymässä Kuusanniemeen, järjestyi yhdysrata tehtaiden välille muuta kautta.

Nyt tehdasyksikkö on valmis, rakennusvaiheen aikana on se tuonut työtä ja tuloa paikkakunnalle.

Vihkiäisten vierasvirtaa

Konetoimittajia, asiakkaita, liittojen johtoa

Kymiyhtiön uuden hienopaperikoneen, PK 8:n vihkiäisjuhla oli suurin yhtiön sitten omien 100-vuotisjuhlensa järjestämä kutsuvierastilaisuus.

Kotimaasta ja ulkomailta osallistui päivän kolmeen eri tilaisuuteen eli pääjuhlaan, vihkimiseen ja lounaalle yhteensä 250 henkilöä.

Paperiliitosta juhlissa olivat sekä puheenjohtaja Antero Mäki että toinen puheenjohtaja Kalevi Aronen, Teknisten liitosta puheenjohtaja Matti Huuskonen ja Metallityöväen liitosta puheenjohtaja Sulo Penttilä.

Metsäteollisuuden Keskusliitto edusti puheenjohtajana, vuorineuvos Casimir Ehrnrooth ja Teollisuuden Keskusliitto vuorineuvos Stig H. Hästö.

Valmetista, PK 8:n toimittaneesta yhtiöstä olivat toimitusjohtaja Matti Kankaanpään lisäksi mukana johtajat Hans Andersin, Jori Pesonen ja Jyrki Mustaniemi. A. Ahlströmin Karhulan tehtaita edustivat johtajat Henrik Branders ja Ilari Tuovinen. Tampellasta, keväällä sanomalehtipaperikoneensa vihkiäisiä viettäneestä yhtiöstä Kuusankoskella oli toimitusjohtaja Leo Vatanen.

Paperia välittäviä yhtiöitä edustivat mm. Papyruksen Björn Wecksten ja Kirjateollisuusasioimiston Pentti Yliheljo. Paperin kuljettajien eli Transsfennican, Finncarrierin ja Effoan toimitusjohtajat Tuure Lahermaa, Gunnar Heinonen ja R.G. Ehnrooth olivat niin ikään mukana.

Finnpapiin johtajistoa Kuusankoskella oli toimitusjohtaja Jorma Keinon johdolla,

Convertasta juhlissa oli toimitusjohtaja Antti Riskilä ja Finnboardista toimitusjohtaja Jarl Köhler.

Otavan toimitusjohtajan Olli Reenpään lisäksi graafista alaa edusti mm. Graafisen Keskusliiton toimitusjohtaja Turkkala Laine.

Yksi eksoottisimmista vieraista oli Dionisio T.L. King, filippiiniläisen King Associates Inc.:n hallituksen puheenjohtaja. Hänellä oli mukanaan poikansa Solomon ja yhdessä kaukaisilla vierailuilla oli nyt mahdollisuus nähdä kone, jonka valmistamaa paperia he markkinoivat agenttina Manilassa.

Solomon (vas.) ja Dionisio King

"Uusi kone takaa parhaimman laatuksen paperin toimittamisen yhtiöllemme. Kymi on toimittanut meille sekä hieno- että puupitoisia papereita jo kymmenen vuoden ajan", herra King sanoi.

King-yhtiö on keskeisessä asemassa toimittaessa paperia Maailmanpankin rahoittamaan Edpitaf-projektiin Filippiineillä. Projektin tarkoituksena on hankkia paperia opetustarkoitukseen, mm. koulukirjoihin. Valtaosan paperista toimittaa Kymiyhtiö.

Ennen syyskuun alussa tehtäväänsä vihittyä PK 8:aa olivat Kymiyhtiön suurimmat paperikoneinvestoinnit Voikkaalla vuonna 1962 startannut PK 11, 1968 käynnistynyt PK 18 ja Kymin paperitehtaan PK 7 vuonna 1970.

Kun Voikkaan koneita tehtiin, oli Valmetin Rautpohjan tehtaan isännöitsijänä dipl. ins. Gunnar Rask, joka tällä hetkellä viettää eläkepäiviään Jyväskylässä.

Kuten PK 8 nyt, myös PK 18 oli tuolloin jumbokone. Iso oli aikanaan myös Voikkaan PK 11. Siinä toteutettiin useita Suomessa uusia teknisiä ratkaisuja.

Rask kertoo PK 11:n tyyppisten koneiden tutkimus- ja kehitysohjelman alkaneen jo 1950-luvulla.

"Meidän piti muun muassa oppia tietämään, mitä sen ajan nopeimmissa koneissa massalle määrässä päässä tapahtuu."

"Silmähän ei erota massan liikkeitä, mutta tiesimme puolustuslaitoksella olevan 5 000 kuvaa sekunnissa ottavan pikakameran. Sen avulla filmasimme, mitä viiraosalla tapahtuu. Ja siinä tapahtui ihmeitä..."

Tämä oli tutkimustoiminnan alkutekijöitä ja aakkosia. Myös PK 11:n perälaatikon luomiseen liittyy hauskoja muistoja.

"Teimme perälaatikon pienoismallin plexilasista, jotta voisimme filmata, mitä perälaatikossa tapahtuu."

Massan lentoa

"Kun kokeilimme tätä

metrin levyistä ja poikkeileikkaukseltaan yksi yhteen rakennettua konetta tehtaamme rannalla lensi massa siitä pitkälle, koska perälaatikon jälkeen ei ollut viiraa eikä muuta ja kuitenkin tarvittiin normaalit perälaatikon pumput."

Gunnar Rask

"Tutkimuslaitoksemme huomasimme, että nauriinsiementen ominaispaino ja koko oli sama kuin kuidulla. Kun siemenet värjättiin ja syötet-

Valmetilta ennenkin uutta tekniikkaa Kymiyhtiölle

tiin sisään perälaatikkoon, voitiin niiden käyttäytymistä seurata."

Rask kertoo Kymiyhtiön silloisen teknisen johtajan Björn Sucksdorffin kolmea kuukautta ennen koneen toimittamista kysyneen perälaatikon toimintaperiaatetta.

"Kun sitten esitimme perälaatikon toimintaa filmin avulla, hän hyväksyi tekniset ratkaisut heti, vaikka aikaisemmat koneet Kuusankoskella olivat toimineet eri periaatteella."

Paperikoneiteollisuuden veteraani palaa vielä hymy suupielessä perälaatikkokokeisiin ja nauriinsiemeniin: "Kun seuraavana vuonna menimme katsomaan koe-paikalle, oli siellä valmis naurismaa..."

Valmistuneessa PK 11:ssä olikin sitten paljon uutta. "Uudentyyppisen perälaatikon lisäksi siinä oli differentiaalikäyttö; teimme sen ensimmäisenä Euroopassa. Olimme myös ensimmäiset Euroopassa, jotka tekivät puristinosalle pick up -laitteen. Täysin uutta oli myös pituusleikkurilla: toteutimme sen alavientinä, kuten Amerikassa oli jo tehty."

Huomiota viiraosalle

Kutsuvieraitten joukossa uuteen PK 8:aan tutustunut Gunnar Rask kertoo, että perälaatikkokokeiden jälkeen alkoi paperikoneen kehityksessä uusi vaihe — ja jälleen tarvittiin koekone.

Niin ikään kutsuvieraana vihkiäisissä olleen, Valmetin nykyisen toimitusjohtajan Matti Kankaanpään johdolla ryhdyttiin kehittämään uusia viirasysteemejä. Tämän kehitysvaiheen tuloksia on nähtävillä myös PK 8:n viiraosalla.

Paperikoneiden koon kasvaminen on jäänyt siihen, mitä jo Raskin aikana kaavailtiin. "Silloin ajattelimme, että tuskin mennään yli 10 metrin leveyden — eikä niitä ole juuri tehtykään."

Energiansäästöön tärkeys nähtiin jo Raskin johtaessa paperikoneitehdasta, nyt asia on vielä keskeisempi.

"Jo omana aikanaani oli selvää, että paperinteko leveämmillä ja nopeammilla koneilla pitää hallita ja laadun pitää siitä huolimatta pysyä hyvänä. Ja hyötysuhde pitää olla hyvä — katkoja ei saa liikaa olla."

Vihkiäisjuhlaan osallistuneet 240 henkilöä konesalissa.

Lounaspöydässä vas:lta Heikki Hykkäälä, Lena Huurtamo, Mika Tiivola, Antero Mäki, Olli Reenpää, Robert Maxwell, Matti Kankaanpää, Satu Tiivola, Erkki Huurtamo ja Lauri Olkinuora.

Symbolisoimaan PK 8:n 90 prosentin kotimaisuusasetta ja kertomaan koneen mittasuhteista paljastettiin uuden hienopaperikoneen vihkiäisten yhteydessä 2,6 metriä korkea, graniittinen monumentti. Monumentin on valmistanut kiviteloihin erikoistunut Mancon Oy:n Näsin Kiviteollisuus Kurusta.

Pituusleikkurin lähistölle sijoitettu monumentti koostuu Kurun graniitista leikatusta kivikehästä ja suorakaiteen muotoisesta jalustasta. Kivikehä on täysimittainen läpileikkaus PK 8:n puristinosalla sijaitsevasta suuresta graniittitelasta.

Vihityn hienopaperikoneen määrässä päässä sijaitseva graniittinen puristintela on 9,3 metriä pitkä ja painaa 70 tonnia. Sen halkaisija on 1,6 metriä.

Graniittisella puristintelalla on paperinteossa merkittävä osuus, sillä paperi saa osaltaan muotonsa sen kohdalla. Kyseisissä teloissa tulee olla sileä pinta ja alhainen adheesio paperirainan suhteen. Graniittitela on ylivoimainen kaikkiin synteettisiin teloihin nähden.

Kahden tonnin painoiseen monumenttiin sijoitettua lasivitriinissä kerrotaan mm. PK 8:n käynnistymispäivämäärä 15.3.1983, konehallin ja aputilojen yhteinen tilavuus 326 000 m³ ja tehdasrakennuksen pituus, 600 metriä. Vitriinistä ilmenevät myös PK 8:n tekniset tiedot.

Monumentin ja muistolahjan suunnittelijoina ovat toimineet graafikot Topi Valkonen ja Erik Bruun.

Muistolahja graniitista

PK 8:n vihkiäisiin osallistuneille jaettiin muistolahjaksi paperipainona käytettävä, puurasiaan sijoitettu graniittikiekko. Myös kiekko on Kurun graniittia.

Kiekon on valmistanut loppilainen Sajakoru KY, rasian Kymin puutyöpaja ja painatukset rasiaan ja kiiven kuusankoskelainen Mainoslanta.

Sinikka Vesterinen voimaosastolta 40-luvulta lähtien saman pöydän ääressä

Sinikka Vesterinen, 57, halusi 39 vuotta sitten konttorityöhön Kymi-yhtiöön — ja pääsi myös. Sähkökorjaamolta saatu työpaikka vaihtui vuoden 1945 talvella voimaosaston toimistoon.

”Täällä olen sitten istunut samassa huoneessa siitä lähtien. Kun olin 30 vuotta istunut samaan suuntaan käänsin pöydän sentään sil- lalle päin, sitä ennen työ- pöydän äärestä oli nähnyt klooritehtaan suuntaan.”

Sopuisena ihmisenä Sinikka Vesterinen muistelee huvittuneena sitä, että häneltä tuolloin kysyttiin: ”Oletko nyt aivan varma, ettet heti siirrä pöytä takaisin. Jouduttaisiin nimittäin nuo puhelinjohdot jäl- leen muuttamaan.”

Sinikka Vesterisen palvelusaikana yhtiöllä on ollut vain kolme voimapäällik- köä: Wilkman, von Grae- wenzit ja tällä hetkellä Kos- kipuro.

Muu väki on sen sijaan vaihtunut voimalaitosraken- nuksessa, joka valmistui vä- hää ennen kuin Vesterinen tuli yhtiön palvelukseen.

Väki vaihtuu

Alemmissa kerroksissa oli aluksi rakennus- ja asun- toosasto. 40-luvun puolivälis-

sä rakennuksen kolmannes- sa toimistokerroksessa istui vain rouva Vesterinen, sit- temmin samassa huoneessa työskenteli myös sähkövoi- maosaston mestareita.

Nyt samassa kerroksessa hoitelee toimistoasioita Si- nikka Vesterisen lisäksi Maire Leivo, Arja Suokas, Raili Rautjärvi ja Arvi Kaup- pinen.

”Siitä lähtien kun Päijän- teen säännöstely alkoi, olen hoitanut voimaosastolla lähinnä erilaisia vesiasioita”, kertoo Vesterinen.

”Päivittäin pitää kello 8:n ja 9:n välillä kovaa kiirettä, koska kello 9:ksi pitää aamukokoukseen saada vesitiedot. Maanantainakin siis pitää olla jämäptisti töissä, koska silloin on kyseessä 3 päivän vesitiedot.”

Yhteyksiä moneen suuntaan

Vesiasioita on monenlaisia: Voimaosastolla kirjataan Kymijoen vesialueelta päi- vittäin välillä Kalkkinen- Keltti 8 kohdasta virtaa- ma ja 12 eri kohteesta veden korkeus.

Voimatuotantoon liitty- viä vesimääriä ja -korkeuk- sia soitellaan Kalkkisista, Mankalasta, Vuolenkoskel- ta, Pyhäjärveltä, Jyrään-

koskelta, Siikkakoskelta ja Kissakoskelta.

Vesi-ilmoituksia tulee niin ikään Karjalankoskelta, Juankoskelta, Sarkavedeltä, Hillosensalmelta ja Hauki- vuorelta. Vesihallitus sekä saa että antaa vesitietoja Vesterisen välityksellä. Hyd- rologian toimistoon, Kymen-, Mikkelin- ja Kuopion vesipiireihin ollaan myös yhteydessä.

Koska päivittäin kirja- taan virtaama tai veden korkeus monesta kohteesta, eivät luvut pysy muistissa, totesi Vesterinen. ”Vuoden 1975 alussa Kuusankosken virtaama oli kuitenkin muis- tini mukaan yli 600 m³/s ja taulukkopaperia jouduttiin silloin jatkamaan. Pienim- millään muistelen virtaaman olleen n. 120 m³/s.”

Myös voimalaitosten päi- väraporttien energiankehitys- ja kulutusmäärien laskemi- seen ja kirjaamiseen kuuluu suurinpiirtein sama aika kuin vesitietojen hoitami- seen. Näissä töissä päivä ku- luu.

Viihtymisen salaisuus

Miten samassa työhuo- neessa voi viihtyä lähes 40 vuotta?

”Ei ole tullut kenenkään

Sinikka Vesterinen tuli liki 40 vuotta sitten työhön vastavalmistuneeseen voimalaitosrakennukseen — ja on sen jälkeen pysynyt samassa työssä. Vain kuvassa näkyvä työpöytä on kerran siirretty eri suuntaan.

kanssa pahempaa erimieli- syyttä”, vastaa rouva Veste- rinen.

Voimalaitosrakennuksen jatkuva humina ei vanhaa työntekijää häiritse, mutta ”ykkösgeneraattori kun pyö- rii tietyllä nopeudella, niin joskus tekee mieli mennä vaatimaan muutosta nopeu- teen. Jyrinää tulee raken- nuksen myös, kun esimer- kiksi valtakunnan verkossa on häiriöitä.”

Yhdessä paikassa työ- kentelystä on haittansakin. ”En ole nähnyt yhtiön mui- ta osastoja, enkä tunne pal- jon ihmisiääkään. Niin se on kuin varatuomari Ahlbom on aikoinaan sanonut: tun- tuu kuin olisi luokalle jää- nyt.”

Vaikka rouva Vesterisellä on paljon puhelintuttuja voimalaitoksilla ja vesimää- riä seuraavilla paikoilla, on hän päässyt käymään vain

Kissakoskella ja Keltissä. Kuusanniemessä hän pistäy- tyi jokin vuosi sitten ensim- mäisen kerran.

”Veihän Viljo minut sen- tään kerran tutustumaan klooritehtaan ja jenkki- koneisiin”, lisäsi Sinikka Vesterinen hymyisin. Viljo on Sinikka Vesterisen avio- mies. Klooritehdas ja jenki- koneet sijaitsevat parinsa- dan metrin säteellä voimalai- toksesta.

Kesäkisat kolmella paikkakunnalla

Kymi-yhtiön kesäkisat jär- jestettiin tänä vuonna kol- mella paikkakunnalla, mut- ta yhden tehtaan eli Heino- lan organisoimana.

Suunnistuskilpailu juos- tiin Pertunmaalla, naisten lentopallo, kyykkä, luonto-

polku ja maasto-ottelu oli- vat Mäntymotellin lähi- maastossa Mäntyharjulla ja ammunta Heinolassa. Ny- kymuotoisista kisoista nyt järjestetyt olivat laajimmat.

Mukana oli 221 yhtiöläis- tä ja tällä kertaa lähes kaik-

ki voitot tulivat Kuusan- koskelle.

Kisojen puitteet olivat erinomaiset ja sää sopiva.

Järjestelyt onnistuivat uu- sista lajeista huolimatta suh- teellisen hyvin. Kilpailu- paikkojen etäisyys toisistaan tosin aiheutti hankaluuksia.

Naisten lentopallossa Ky- mintehdas uusi mestaruus- tansa, vaikka saikin kovan vastuksen Heinolalta.

Miesten kyykässä oli Ky- mintehdas ylivoimainen, nais- ten kyykän voitti Kuusaniemi. Maasto-ottelussa oli aikaisempaan tyyliin Raimo Mäkinen jälleen paras.

Pienoispistoolissa Olavi Pulsa Voikkaalta oli yli- voimainen. Hän voitti sekä koulu- että kuvioammun- nan ylivoimaisesti.

Ylös ja alas!

Raimo Mäkinen tyylinäytössä maasto-ottelussa.

Tulokset

Suunnistus

Sarja H

1.) Keijo Joukainen, Kni, 54,55, 2.) Hannu Ruottu, So, 58,11, 3.) Kalevi Meri- luoto, Kni, 1.19,36, 4.) Esko Uronen, Kni, 1.49,33.

Sarja D

1.) Aune Vaherkoski, Ka, 54,43.

Sarja H-43

1.) Teuvo Liukkonen, Ka, 56,24, 2.) Kauko Ikonen, Ka, 1.00,10, 3.) Keijo Ho- lopainen, Vo, 1.06,48, 4.) Unto Aalto, Ka, 1.07,36, 5.) Heikki Mikkela, Vo, 1.12,54,

Sarja H-35

1.) Kalevi Rätty, Ky, 59,03, 2.) Lasse Koivikko, Kni, 1.03,31, 3.) Matti Lai- ne, Ky, 1.05,08, 4.) Ilkka Parvinen, Kni, 1.09,16, 5.) Olavi Heinonen, Ka, 1.09,19,

Maasto-ottelu

1.) Raimo Mäkinen, Kni, 10 virhepistettä 2.) Kalevi Pahkala, Ky, 11 3.) Timo Vartiainen, Ju, 12 4.) Timo Pasanen, Ju, 12 5.) Mauno Arkko, Vo (40 v), 12 6.) Seppo Häkkinen, Kni, 12 7.) Keijo Holopainen, Vo (40 v), 12 8.) Hannu Ruottu, So, 13 9.) Matti Partanen, So, 14 10.) Jorma Lyytinen, He, 14 11.) Kauko Mynttinen, Ha, 14 12.) Markku Vartiainen, Ju, 15 13.) Aarno Heiskala, Ky, 16 14.) Timo Huovila, Ka, 21 15.) Raimo Timonen, Kni, 24 16.) Erkki Aitala, Vo, 25 17.) Heikki Lipsa- nen, Ka, 27

Luontopolku

1.) Tuovi Nyholm, Ky, 10 pistettä, 2.) Hannu Terva- puro, Ka 10, 3.) Irma Ehola, Ka, 9, 4.) Hannu Aarnio, Ka, 9, 5.) Heikki Mikkela, Vo, 9, Reijo Mauno, Ky, 9, 7.) Leo Puljava, Kni, 8, 8.) Veikko Pasi, Vo, 8, 9.) Tapani Kantanen, He, 8, 10.) Tapani Peltonen, Ka, 8, 11.) Leila Hokkanen, Ky, 8, Sirpa Leino, Ky, 8, Arkko Mauno, Vo, 8, 14.) Jukka Kortamo, Sa, 7, 15.) Markku Hildén, Vo, 7, 16.) Veikko Saarinen, Ky, 7, Seppo Suoknuuti, Ky, 7, 18.) Sep- po Rainio, Kni, 7, 19.) Erkki Leino, Ky, 7, Kari Mattila, He, 7.

Lentopallo

Naiset
Loppuottelut

Kymintehdas — Voikkaa 2—0, (15—9, 15—7). Ky- mintehdas mestari. Karkkila — Heinola 2—0, (16—14, 15—4). Karkkila kolmas.

1.) Kymintehdas 2.) Voikkaa 3.) Karkkila 4.) Heinola.

Kyykkä, loppu-ottelut

Miehet
Kymintehdas — Karkkila 0—18, 2—0.
Kuusanniemi — Voikkaa 1—6, 2—0.

Kyykkä

Miehet
1.) Kymintehdas 2.) Karkkila 3.) Kuusanniemi 4.) Voikkaa.

Kyykkä

Naiset
1.) Kuusanniemi 2.) Halla 3.) Heinola 4.) Salo.

Pistoolikilpailu

Kouluammunta
1.) Olavi Pulsa, Vo, 282 2.) Tapio Pihlaja, So, 281 3.) Seppo Rautio, Kni, 277 4.) Seppo Sormunen, He, 277

Kuvioammunta

1.) Olavi Pulsa, Vo, 292 2.) Seppo Rautio, Kni, 290 3.) Pentti Sippu, Ky 288 4.) Pekka Valokari, Vo, 287.

Yleinen sarja

30+30 laukausta
1.) Olavi Pulsa, Vo, 282+292=574 2.) Seppo Rautio, Kni, 277+290=567 3.) Pentti Sippu, Ky, 275+288=563 4.) Tapio Pih- laja, So, 281+280=561 5.) Pekka Valokari, Vo, 271+ 287=558 6.) Martti Tähkä- nen, He, 267+285=552 8.) Seppo Sormunen, He, 277+274=551 9.) Pentti Vää- nänen, He, 270+280=550 10.) Kari Virtanen, He 276+273=549.

50-vuotiaat

1.) Keijo Salonen, Vo, 275+283=558 2.) Rauni Henttonen, Kni, 275+ 276=551 3.) Risto Muukko- nen, Kni, 265+265=530.

Joukkue tulokset

1.) Heinola 1653, keskiar- vo 551 2.) Kuusanniemi 2725, keskiarvo 545 3.) Voikkaa 2719, keskiarvo 543,8.

Merkki-päiviä

Åke Nurminen

Tarjoilija **Eva Kulo** Koskelasta täyttää 60 vuotta 12.10. Hän on syntynyt Kuopiossa. Eva Kulo on työskennellyt vanhalla Klubilla ja Koskelassa vuodesta 1946 lähtien.

Työkaluviilaaja **Mikko Luoranen** Voikkaan konekorjaamolta täyttää 60 vuotta 2.10. Hän on syntynyt Kuusankoskella.

Keltin voimalaitoksen päivyttäjä **Viljo Virtala** voimastosastolta täyttää 60 vuotta 21.9. Hän on syntynyt Kuusankoskella. Kymiyhtiön palvelukseen Virtala tuli vuonna 1951 Kymin rakennusosastolle. Vuodesta 1958 lähtien hän on ollut voimastaston palveluksessa.

Puuseppä **Åke Nurminen** Kymin rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 12.10. Hän

on syntynyt Kuusankoskella. Nurminen on työskennellyt yhtäjaksoisesti puuseppänä vuodesta 1941 lähtien. Vapaa-aikanaan hän harrastaa kalastusta.

Välirullauskoneen apunainen **Sirkka-Liisa Hytönen** Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 29.9. Hän on syntynyt Kuusankoskella. Yhtiössä Sirkka-Liisa Hytönen on työskennellyt monessa kohteessa: arkkisalisissa, rakennusosastolla ja nykyisessä toimessaan päällystyslaitoksella.

Kirvesmies **Tauno Nevalainen** Kuusanniemen rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 1.10. Hän on syntynyt Juuassa. Kymiyhtiön palveluksessa Nevalainen on toiminut vuodesta 1955 lähtien, Voikkaan ulkotyöosastolla ja Voikkaan paperiteh-

taalla. Vuodesta 1976 lähtien hän on ollut nykyisessä toimessaan rakennusosastolla.

Kuivauskonemies **Kalevi Sonninen** sellutehtaalta täyttää 50 vuotta 21.9. Hän on syntynyt Pielavedellä.

Heinola

Varastotyöntekijä **Teuvo Pöyry** radiaattoriosastolta täyttää 50 vuotta 9.9. Hän on syntynyt Pertunmaalla. Kymiyhtiön palveluksessa Pöyry on toiminut vuodesta 1967 lähtien. Hänen vapaaajan harrastuksenaan on kalastus.

Matti Hovi

Sähkölähtisaaja **Matti Hovi** Heinolan kattilaosastolta täyttää 50 vuotta 3.10. Hän on syntynyt Alastarossa. Matti Hovi on ollut yhtiön palveluksessa vuodesta 1959 lähtien.

Kvistin siirtyessä 30.4.1984 eläkkeelle on hänen seuraajakseen nimetty 1.5.1984 lähtien metsänhoitaja **Fred Kalland**, 45. Ylimetsänhoitaja Kalland on tullut Kymiyhtiön palvelukseen v. 1964 ja toiminut viimeksi metsäosastolla vastuualueenaan omien metsien hoito ja hyödyntäminen.

Fred Kalland

Oy Tilgmann Ab Oy Tilgmann Ab:n varatoimitusjohtajaksi on 1.9.1983 lähtien nimetty yhtiön talousjohtaja **Ralf Hollmén**, 34.

Ralf Hollmén

Samalla on tarkennettu yhtiön tulosyksiköiden johtajien vastuualueita seuraavasti:

Graafisen ryhmän johtajana toimii **Bjarne Lindberg** varamiehenään markkinointijohtaja **Esko Airaksinen**, joka vastaa myös ryhmän tuotekehittelystä.

Tarrayhmän johtajana toimii **Leo Karvonen**. Hän on samalla myös Turun Kivipaino Oy:n johtaja.

Etikettti- ja koteloryhmän johtajana toimii **Göran Palmgren**.

Tilgmannin teknilliseksi johtajaksi on nimetty **Folke Lassenius**, joka toimii samalla myös etiketti- ja koteloryhmän tuotantovastuullisena johtajana.

Yhtiön taluspäälliköksi on nimetty **Margaretha Löfgren** ja hallintopäälliköksi **Aatto Rautiainen**.

Tilgmannin hallintojohtaja ja toimitusjohtajan varamies **Kalevi Aula** siirtyy eläkkeelle 1.10.1983.

Henkilö-uutiset

Kymi Kymmene Oy:n hallitus on tehnyt 1.9. pitämässään kokouksessa seuraavat nimitykset:

Kymi Kymmene Oy:n rahoitusjohtajaksi ja johtajiston jäseneksi on 1.9.1983 nimetty ekonomi **Ossi Hynninen**, 36. Fusioon tapahtuttua 1.11.1983 hän siirtyy rahoitusjohtajaksi Kymi-Strömberg Oy:n keskuhallintoon Helsinkiin. Rahoitusjohtaja Hynninen on tullut Kymiyhtiön palvelukseen v. 1973 ja on toiminut viimeksi rahoituspäällikkönä finanssiosastolla.

Ossi Hynninen

Varatuomari **Martti Enäjärvi**, 41, on nimetty 1.9.1983 johtajaksi Kymi-Strömberg Oy:n keskuhallintoon vastuualueenaan konsernin yhteiskunta-asiat. Lisäksi hän toimii edelleen yhtiön hallituksen sihteerinä. Johtaja Enäjärvi on tullut Kymiyhtiön palvelukseen v. 1976 ja toiminut viimeksi lakiasianosaston päällikkönä.

Martti Enäjärvi

Ekonomi **Johan Furuholm**, 38, on nimetty Kymin jalostusteollisuuden johtajaksi 1.11.1983 lähtien. Hänen suoranaiseen vastuualueeseensa kuuluvat Kouvolan

Kirjapaino ja Self Copy -laitos Kuusankoskella sekä Kymtac-tarrapaperitehdas Jyväskylässä. Lisäksi hän valvoo Oy Tilgmann Ab:n, Espoo, Helsingborgs Litografiska AB:n, Ruotsi, ja Kymmene Papier GmbH:n, Länsi-Saksa, toimintaa. Johtaja **Furuhjelm** on tullut Kymiyhtiön palvelukseen v. 1972 ja toiminut viimeksi Kymin paperitehtaan myyntijohtajana.

Johan Furuholm

Kymi Kymmene Oy:n hallitus on nimittänyt tehtaanjohtajaksi 1.11.1983 lähtien Kymin paperitehtaan isännöitsijän dipl.ins. **Lennart Gräsbeckin**, 53, Voikkaan paperitehtaan isännöitsijän dipl.ins. **Anders Lundin**, 58, Kuusanniemen sellutehtaan isännöitsijän dipl.ins. **Ilmari Lindbergin**, 52, Juankosken kartonkitehtaan isännöitsijän dipl.ins. **Pentti Huoposen**, 48, sekä Kemian teollisuuden isännöitsijän, dipl.ins. **Holger Hollstenin**, 57. Lisäksi Kuusankosken tehdaspalvelun isännöitsijä, dipl.ins. **Matti Jankeri**, 54, on nimetty tehdaspalvelun johtajaksi.

Kymin kemian teollisuuden johtajan, dipl.ins. **Kristen Brommelsin** siirtyessä ensi vuonna eläkkeelle on hänen seuraajakseen nimetty 1.2.1984 lähtien tekn.lis. **Håkan Romantschuk**, 42. Hän on tullut Kymiyhtiön palvelukseen v. 1982 ja toiminut viimeksi kemian teollisuuden tuotekehityspäällikkönä.

Håkan Romantschuk

Kymiyhtiön metsäpäällikön, metsäneuvos **Henry**

Kuusaalaisille

Naisten kerhotoiminta

Akanat aloittavat syksyn kerhoillat Toimelassa ke 14.9. klo 19.

Vilhelminat aloittavat syyskauden Voikkaan seuratalossa to 15.9. klo 19.

Ykköset kokoontuvat kerhoiltaan Toimelassa ti 20.9. klo 17.

Kakkosten syyskauden ensimmäinen kerhoilta on Toimelassa to 22.9. klo 19. Emäntävuoressa ovat Vuokot.

Kuntokilpailu naistenkerhoille

Akanakerho haastaa muut naistenkerhot kuntoiluun 1.9.—31.10.83. Kullakin kerholaisella on edellä mainittuna aikana tavoitteena 10 kuntosuoritusta yhtiön kuntoilukohteilla. Kävelyssä vähimmäisvaatimus on 5 km/kerta. Kerhoilla on keskinäinen prosenttikilpailu. Tarkemmat ohjeet annetaan kerhoilloissa.

Työhygienisiin mittauksiin lupa

Työsuojeluhallitus on to-

dennut Kymiyhtiön laboratorion käytössään olevien mittauslaitteiden puitteissa päteväksi suorittamaan melun, värinän, valaistusolosuhteiden, lämpöolosuhteiden, mikroaaltosäteilyn sekä ilman epäpuhtauksien mittauksia ja mittausulosien arvosteluja.

Työsuojeluhallituksen 10.7. antama päätös kattaa tällä hetkellä kaikki olennaiset työhygieeniset mittauskohteet Kymiyhtiön työpaikoilla.

Mittaustoiminnasta ja tulosten arvostelusta vastaa työhygieenikko **Erkki Haarto** työsuojeluosastolla. Työhygieenisten selvitysten työpaikoilla tulee tapahtua hänen ohjauksessaan ja valvonnassaan.

Bridgen alkeiskurssi

Bridgen alkeiskurssi alkaa viikolla 38 eli alkavalla viikolla. Ilmoittautumisia otavat vastaan Brita Perälä 2309, Sakari Kovanen 2292 ja Ralf Grön 2307, 2608.

Kaikki asiasta kiinnostuneet ovat tervetulleita tälle 10-viikkoiselle kurssille, jon-

ka käytännön järjestelyihin palataan osanottajien toivomusten mukaan.

Koskela ja Voikkaan klubi

Ruokalippuvihkon hinta on 1.9.1983 alkaen 230 markkaa.

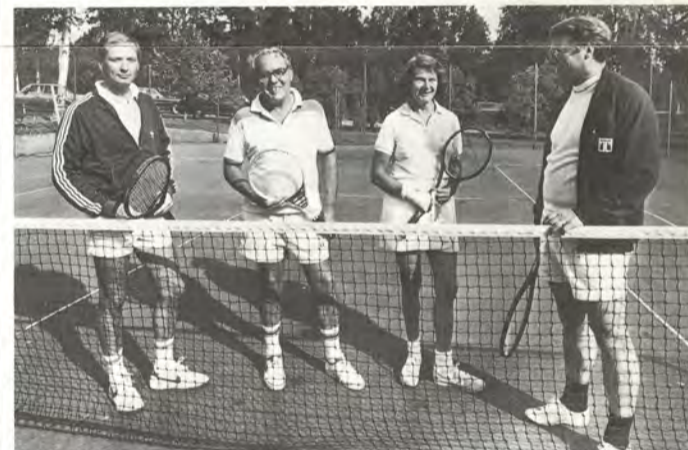
Aloite-asiaa

Aloitteen "Katkopuhallusputki", lomake nro 8361, tekijää pyydetään ottamaan yhteyttä aloitetoiminnan hoitajaa **Matti Sampolahteen**, puh. 2551 tai **Onni Uliniin**, puh. Voikkaa 154.

Retkiä uusille eläkeläisille

Yhtiötä 25 vuotta palvelleille uusille eläkeläisille ja heidän puolisoilleen järjestetään päivän kestäviä retkiä Verlaan torstaina 8.9. ja 15.9. Retkivuorossa oleville lähetetään henkilökohtainen kutsu.

Tehdaskäynti ja tennistä

Koskenrannan hyväkuntoisella kentällä vas:lta **Martti Enäjärvi**, **Douglas Long**, rouva **Barbara Long** ja **Heikki Kellokoski**.

Mirror Group of Newspapers Ltd:n toimitusjohtaja ja rouva **Douglas Long** pelaavat kotona Lontoossa tennistä kolmasti viikossa. Finnpapissa käydyistä neuvotteluista ja Kymiyhtiön kohdistuneesta tutustumiskäynnistä huolimatta harjoittelurytmi säilyi Suomesakin: Koskenrannan kentillä Kuusankoskella Longien

pelitovereina olivat johtaja **Heikki Kellokoski** ja Kymiyhtiön hallituksen sihteeri **Martti Enäjärvi**.

Kuusankosken-vierailuun osallistuivat myös johtaja ja rouva **Ted Blacmore** Mirror-yhtiöstä sekä Finnpapin Englannin agentin Lamcon toimitusjohtaja **Patrick Wrede** rouvineen.

UutisKymi

Päätoimittaja Reijo Virta puh. 2168 (suora 951-402 168)

Toimituksen sihteeri Liisa Sommarberg puh. 2173 (suora 951-402 173)

Valokuvaaja Tuomo Pitkänen puh. 951-45 068

Paperi: Kymin paperitehtaan KymArt Matta 100 g/m² ISSN 0358-416X

Toimitus Kymi Kymmene Oy Tiedotusosasto Niementie 13 45700 Kuusankoski Puh.vaihde 951-402 111

Kirjapaino Kymi Kymmene Paperi Kouvolan Kirjapaino Katajajarjuntie 45720 Kuusankoski 2 Puh.vaihde 951-231 231

Lehden seuraava numero ilmestyy 10.10. Aineiston on oltava toimituksessa viimeistään keskiviikkona 28.9. klo 16.30.

Strömbergille korjaamo Kuusankoskelle

Oy Strömberg Ab rakentaa aluekorjaamon Kuusankoskelle Katajajarjuntielle. Korjaamolla tullaan tekemään teollisuuden ja sähkölaitosten korjaus- ja huoltotöitä. Tärkein syy korjaamon rakentamiseen Kuusankoskelle on, että Kymijokilaako on markkinamielissä väliaihe. Lähimmät suuriin korjauksiin pystyvät korjaamot ovat Lappeenrannassa ja Helsingissä.

Rakennustyöt aloitettiin huhtikuussa ja harjakaiset pidettiin elokuun viimeisenä päivänä. Koneiden ja laitteiden asennus aloitetaan lokakuussa ja urakkasopimuksen mukaan korjaamon tilat valmistuvat joulukuun

puoliväliin mennessä. Toiminta päästään aloittamaan vuoden vaihteessa.

Kuusankosken korjaamon tiloihin siirtyy myös Lappeenrannan piirikonttori. Kuusankosken korjaamopäälliköksi tulee piiripäällikkö Tatu Okkeri, jonka alaisuudessa on sekä piirihenkilökunta että korjaamon henkilökunta. Kuusankosken korjaamo tulee työllistämään 35—40 henkilöä, työntekijöiden tarkempi lukumäärä ratkeaa syyskuulla.

Korjaamoa varten ostettiin Kuusankosken kaupungilta 12 000 neliömetrin tontti, jolla on rakennusoi-keutta 6 000 neliötä. Joulukuussa valmistuvan rakennuksen pinta-ala on 2 530 neliötä ja rakennustilavuus 18 300 kuutiometriä. Korjaamorakennuksen pääura-koitsija on Rakennusliike T. Potinkara Oy. Korjaamon sähkösuunnittelun ja sähkötyöt tekee Oy Strömberg Ab:n oma asennusryhmä.

Asiakkaiden parempi palveleminen edellyttää sitä, että yritys on entistä lähempänä asiakkaita. Tämän vuoksi korjaamoverkostoa onkin tarkoitettu laajentaa, päätökset laajentamisesta tehdään, kun on saatu kokemuksia Kuusankosken korjaamosta.

Strömbergin aluekorjaamo nousi harjakorkeuteen Katajajarjun teollisuusalueella Kuusankoskella syyskuussa. Rakennuksen pääura-koitsijana on rakennusliike T. Potinkara.

"Kolme eduskuntataloa"

Haukkasuon tuotantoennätys nyt yli 300 000 m³

Voimapäällikkö Ossi Koskipuro (keskellä) puhui Haukkasuola järjestetyssä kahvitilaisuudessa.

Kymiyhtiön omistamalla Anjalankosken Haukkasuola tehtiin kuluneena kesänä kaikkien aikojen tuotantoennätys. 49 tuotantopäivänä saatiin talteen 330 000 kuutiometriä jyrstinturvetta.

Kesäaikaan osuu keskimäärin 30—50 helteistä poutapäivää, joten sopiva sää vaikutti osaltaan ennä-

tyksen syntymiseen. "Haukkasuolla on myös lisätty konekantaa kolmella ns. Raussin vaunulla ja sen lisäksi turpeen nostoala on laajentunut. Työntekijät ovat tehneet hyvää työtä ja nopeasti toiminut kunnossapito on omalta osaltaan mahdollistanut ennätysten syntymisen", sanoi voimapääl-

likkö Ossi Koskipuro saavutuksen kunniaksi järjestetyssä kahvitilaisuudessa.

Koskipuro muistutti konekannan parantumisen antaneen aikaa myös turpeen nostoalan lisäämiseen.

"Olen aikaisemminkin verrannut tuottamaanne turvemäärää eduskuntatalon tilavuuteen, noin 100 000 kuutiometriin. Tänä vuonna tuottamaanne turvemäärä on kolmen eduskuntatalon kokoinen", selvitti Koskipuro.

Edellinen tuotantoennätys, 266 000 kuutiometriä, on peräisin viime vuodelta. Turvetyöntekijöitä Haukkasuolla on kesäaikaan noin 50 henkilöä, joista vakinaisessa palveluksessa on 18. Kolmen urakoitsijan palveluksessa on Haukkasuolla parikymmentä henkilöä.

Koskipuro kertoi kahvitilaisuudessa myös turpeen noston tulevaisuudennäkymistä: "Kiikunsuon kunnostus on aloitettu ja vuonna 1985 siellä pitäisi ryhtyä nostamaan turvetta."

Hyvä viljasato tänä syksynä

Kymiyhtiön tiloilta saadaan tänä syksynä hyvä viljasato. Kevätviljoja saadaan noin 3 800 kiloa hehtaarilta, suunnilleen saman verran saadaan leipäviljaa eli ruista ja syysvehnää. Öljykasveja tulee 1 800 kiloa hehtaarilta ja timoteita 500—600 kiloa hehtaarilta.

Viljelyksessä on tänä vuonna noin 350 hehtaaria peltoa. Viljasta on 220 hehtaaria ohralla ja kauralla, loppu on ruista, syysvehnää, rapsia, rypsiä ja timoteita. Vilja myydään pääasiassa suurille keskusliikkeille siemenviljaksi.

"Kevätkylvöt aloitettiin kuudes toukokuuta ja ne venyivät sateiden takia kuun loppupuolelle. Muuten kesä on ollut hyvä viljojen kasvun kannalta paitsi että helteet heinäkuun puolivälistä elokuun puoliväliin heikensivät hieman jyvien laatua kuivuuden takia", kertoo tilan hoitaja Pertti Rähä Ee-

rolasta. Elokuun kylmät ja sateet eivät sen sijaan ole haitanneet viljan kasvua.

Puinnit päästiin aloittamaan elokuun ensimmäisenä päivänä, eli kymmenisen päivää normaalia aikaisemmin. Rapsin puinti aloitetaan syyskuun puolivälin tienoilla, normaalisti rapsi puidaan vasta lokakuun puolella. Tähän asti viljan korjuu on onnistunut hyvin, sekä laatu että määrä ovat hyvät.

Syyskylvöt aloitettiin elokuun 23. päivä ja kylvöt saatiin tehtyä syyskuun alkuun mennessä. Ruista kylvettiin 30 hehtaaria ja syysvehnää 15 hehtaaria. Kylvetyt pinta-alat ovat hieman normaalia pienemmät.

Pelloille on ajettu tänä vuonna Voikkaan höyryvoimalan tuhkaa 7—10 tonnia hehtaarille, yhteensä 300—400 tonnia.

Tuhkaa käytetään Kuusankoskella, Kotkassa ja

Karkkilassa. Juankoskella Voikkaan tuhkaa ei käytetä, sillä kuljetuskustannukset tulisivat liian suuriksi. Tuhkaa käytetään, koska se sisältää kalkkia ja runsaasti hivenaineita.

Tänä vuonna on lannoitteiden käyttöä vähennetty. Runsas lannoitteiden käyttö saa viljan kasvamaan liian reheväksi. Sade painaa rehevän viljan helposti lakkoon, jolloin viljan puinti vaikeutuu. Toinen syy lannoitteiden käytön vähentämiseen on ylituotannon välttäminen.

Rähän mukaan leipäviljaa tuotetaan Suomessa tänä vuonna noin 600 miljoonaa kiloa, eli yli keskiarvon. Koska vilja on pysynyt hyvin pystyssä, se saadaan myös hyvin korjattua. Tänä vuonna pystytään myös täydentämään viljan varmuusvarastoja.

Voikkaan piipusta pois 6 metriä

Satakunta metriä kiikkulaudalla piipun vartta suoraan ylöspäin, sitten tikkaita myöten loput toistakymmentä metriä työtovereiden avuksi piipun sisälle.

Siinä tempu, jonka tamperelainen Ari Soranummi tekee pari kertaa päivässä päästäkseen työmaalleen, Voikkaan höyryvoimalaitoksen piipun nokkaan.

Jussi Kivimäki, Esa Ylinen ja Ari Soranummi ovat kuukauden päivät vähä vähältä lyhentäneet Voikkaan höyryn 116-metristä piippua. Tarkoituksena on tehdä piipusta 110-metrinen ottamalla yksi kuusimetrinen piipun sisäpuolinen porras pois.

"Piipun yläosa on haurastuttanut todennäköisesti se, että syksyllä tiilien väliin menevä vesi jäätyy talvella

ja saa rakenteet lohkeilemaan", kertoo höyryvoimalaitoksen päällikkö, insinööri Kurt Malmberg.

Jäätyminen johtuu siitä, että piippu ei enää ole jatkuvassa käytössä. Vanhat kattilat K 14 ja K 15, jotka ovat työntäneet savunsa vanhasta piipusta, eivät ole enää käytössä. Kattila K 16:lla puolestaan on puhalin, jonka ansiosta piippuun ei tarvita lisämotrejä vetoa muodostamaan.

Piippu lyhennetään siis yksinomaan turvallisuussyistä; piipun läheltä kulkee yksi tehtaan keskeisistä teistä ja putoavat tiilet voisivat aiheuttaa vahinkoa tien käyttäjille.

Tänä vuonna 50 vuotta täyttävän savupiipun yläosa tarkastettiin viimeksi vuon-

Ari Soranummen nousu yli satametrisen piipun nokkaan kestää seitsemisen minuuttia.

na 1973. Todetut lievät vauriot eivät vielä tuolloin edellyttäneet lyhentämistä.

"Onneton se yläpää on, hyvä ettei tuuli painanut sitä jo nurin", toteaa Ari Soranummi valmistautuessaan yli 100 metrin nousuun. Elokuun lopun päivinä oli-

vat myös lentomuurahaiset purkajien kiusana jopa niin, että piipusta oli välillä pakko palata maan tasalle.

Suomen Muurauspalvelu T:mi Seppo Pitkäsen palveluksessa olevat miehet tekevät työtä mm. ilmapyssyn ja katkaisuleikkurin avulla.

Alhaalla on yksi mies, tällä kertaa Kari Kuoppala toimittamassa miehet ja tarpeelliset välineet vinssillä ylös.

"Ekalla kerralla hirvitti mennä ylös", myöntää Ari Soranummi, mutta kertoo työn kuitenkin lähinnä olevan likaista ja pölyistä. Var-

sinaista vaaraa ei työskentele-lyssä korkealla ole.

"Jos telineet hajoavat, aiheuttavat turvaköydet vain äkkipysäyksen", vakuuttaa Soranummi.